

KS. FLORIAN LEMPA*

Ks. Wojciech Guzewicz, *Talent i trud. Potencjał naukowy duchowieństwa diecezji elckiej w latach 1992-2017*, Wydawnictwo UWM, Olsztyn 2021, ss. 249.

Ks. prof. dr hab. Wojciech Guzewicz, kapłan diecezji elckiej i zarazem pracownik naukowy Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, mając zaledwie 52 lat życia, może poszczycić się ponad 800 publikacjami naukowymi i popularno-naukowymi, w tym ok. 100 pozycjami książkowymi. Pozycja naukowa pod tytułem „Talent i trud. Potencjał naukowy duchowieństwa diecezji elckiej w latach 1992-2017” jest najnowszym i kolejnymi zarazem dziełem Autora, które złotymi zgłoskami wpisuje się w historię dokumentacji rozwoju diecezji elckiej. Podobnie jak poprzednie publikacje, także tą, czyta się łatwo i przyjemnie, ale to nie dziwi, bo została napisana ręką znanego i cenionego w środowisku naukowym historyka, za jakiego ks. prof. dr hab. Wojciech Guzewicz uchodzi już od wielu lat.

W mojej ocenie recenzowana pozycja naukowa stanowi publikację wzorcową pod względem metodycznym, prezentuje bowiem w sposób chronologicznie i rzeczowo uporządkowany dorobek naukowy blisko 50 kapłanów diecezji elckiej w latach 1992-2017. Jej opracowanie wymagało od Autora wieloletniej kwerendy obejmującej pozyskanie materiałów dotyczących inkardynowanych do tejsze diecezji. Ukazuje ona sposób jednoznaczny z jednej strony pozytywny stosunek władz kościelnych do potrzeby kształcenia duchowieństwa, a z drugiej strony ujawnia niezwykle różnorodny potencjał intelektualny duchownych, których dotyczy.

Autor dokonuje w niej analizy efektów naukowych, do jakich doszli duchowni skierowani na specjalistyczne studia, w okresie pierwszego dwudziestopięciolecia istnienia rzeczony diecezji, którzy uzyskali przynajmniej stopień naukowy doktora. Tym samym prezentowana publikacja nie obejmuje wszyst-

* ks. Florian Lempa – Uniwersytet Łazarskiego w Warszawie
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9777-3514>; e-mail: ks.florianlempa@gmail.com

kich duchownych diecezji ełckich, którzy ukończyli studia wyższe i wskazuje jedynie na potencjał naukowy elity ogółu jej duchowieństwa.

Niezmierną ważną konstatacją, jaką można odnaleźć na kartach omawianej książki, jest ta, iż większość kapłanów diecezji ełckiej, kończąc studia specjalistyczne, zdobyła tytuł doktora teologii, 5 udało się uzyskać stopień doktora habilitowanego i jednemu tytuł profesora belwederskiego. Reprezentują oni następujące specjalizacje: teologia biblijna (7 kapłanów), teologia pastoralna (4), liturgia (3), teologia dogmatyczna (3), katechetyka (2), patrologia (2). Z innych dziedzin wymienić należy prawo kanoniczne (7), historię (4) oraz filozofię (2). Mimo że liczba księży kończących teologię jest znaczna (stanowi ponad 70% ogółu wszystkich zdobytych doktoratów), to najwięcej publikacji udało się wydać z historii, a ściślej mówiąc – z historii Kościoła. Stało się tak niewątpliwie za sprawą ks. Wojciecha Guzewicza, który może wykazać się ponad 800 publikacjami. Łącznie kapłani z wykształceniem historycznym, stanowiąc mniej niż 10% ogółu, wydali ponad 1 tys. publikacji. Znaczną liczbą publikacji naukowych mogą także wykazać się teolodzy, reprezentowani głównie przez ks. Andrzeja Jaśkę, ks. Ryszarda Sawickiego, ks. Zdzisława Mazura, patrolodzy – reprezentowani przez ks. Stanisława Strękowskiego i ks. Dariusza Zalewskiego, kanoniści – w osobach ks. Edmunda Przekopa i ks. Romana Szewczyka, literaturoznawcy (ks. Jerzy Sikora) oraz filozofowie (ks. Paweł Tarasiewicz i ks. Antoni Skowroński). Ta krótka analiza świadczy o sile i kierunkach rozwojowych potencjału naukowego duchowieństwa diecezji ełckiej, ale nie tylko.

W swojej publikacji ks. prof. dr hab. Wojciech Guzewicz zwraca uwagę na obiektywne trudności, przed jakimi stała i nadal stoi diecezja ełcka, jeżeli chodzi o możliwość kształcenia specjalistycznego swoich duchownych i wyrzeczenia, jakich podjęła, aby kształcić duchownych za granicą. Z publikacji dowiadujemy się także, jaką znamienitą rolę w tym procesie odegrał Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie.